Vad säger Lagrådet om regeringens lagförslag

🔴 **Kärnan: Varför Lagrådet avstyrker hela lagförslaget**

Lagrådet säger i praktiken:

👉 *Det här är inte bara dålig lagstiftning – det bryter mot hur lagar ska tas fram enligt grundlagen.*

1. Brott mot grundlagen (beredningskravet)

- Enligt **Regeringsformen** (en av våra grundlagar) måste lagförslag vara ordentligt utredda och remitterade.
- Här:
  - För kort utredningstid
  - För kort remisstid
  - För stort och komplext material
  - Kritiska remissvar ignorerade

👉 Lagrådets slutsats:
Beredningskravet är inte uppfyllt → lagförslaget är konstitutionellt bristfälligt

➡️ Detta räcker **ensamt** för att stoppa hela reformen.

---

2. Lagstiftning i "kaskad" utan överblick

- Många parallella straffrättsreformer kommer samtidigt
- Ingen samlad analys av hur de påverkar varandra

👉 Problem:

- Ingen kan överblicka helheten
- Risk att grundläggande principer bryts

➡️ Konstitutionellt problem:
Riksdagen kan inte fatta informerade beslut

---

3. “Hastverk” – bristande kvalitet

Lagrådet säger rakt ut:

👉 Förslagen är:

- inte genomtänkta
- motsägelsefulla
- dåligt motiverade

➡️ Slutsats:
De har inte förutsättningar att bli lag

⚖️ Djupare: De straffrättsliga (konstitutionella) problemen

4. Brott mot grundprinciper i straffrätten

Straffsystemet bygger på principer som:

- **Proportionalitet** (straff ska motsvara brottets allvar)
- **Ekvivalens** (liknande brott ska behandlas lika)
- **Humanitet** (måttfullhet i statens maktutövning)

👉 Lagrådet: Förslagen bryter mot detta.

Exempel:

- Grov misshandel riskerar få högre straff än dråp
  ➡️ **Systemet blir ologiskt och orättvist**

---

5. Felaktig metod: Straff höjs utan systemtänk

Regeringen höjer:

- minimistraff
- maximistraff
- inför “dubbla straff”

👉 Men utan att:

- justera hela systemet
- analysera följdeffekter

➡️ Resultat:
Straffsystemet tappar struktur och balans

6. Felaktiga motiv (konstitutionellt viktigt)

Lagrådet kritiserar att regeringen använder fel argument:

❌ "bekämpa brott"
❌ "samhällsskydd"
❌ "signalvärde"

👉 Dessa hör inte hemma i straffskalan enligt systemet

➡️ Straff ska baseras på:
✔️ brottets skada/kränkning (straffvärde)

👉 Annars krävs en **helt ny straffrättsmodell**
vilket inte har gjorts

📉 **Brist på evidens (avgörande kritik)**

Regeringen vill:
👉 fler och längre fängelsestraff

Men:

- inget stöd i forskning
- ingen analys av effekter

👉 Lagrådet:
Det är inte troligt att brottsligheten minskar

🔗 **Konsekvenser (konkreta och viktiga)**

⚖️ **För straffrätten**

1. Systemet blir inkonsekvent

- Mindre allvarliga brott kan få lika höga straff som grövre
- Svårare för domstolar att döma konsekvent

2. Mindre utrymme för nyanser

Exempel:

- Höjt minimistraff "trycker ihop" straffskalan
  ➡️ mindre flexibilitet i domar

🏛️ **För rättssystemet**

3. Domstolarnas roll försvåras

- Oklara begrepp
- felaktig terminologi
- motstridiga regler

➡️ Risk för:

- mer oförutsägbara domar

🔒 **För antal fängelsedömda**

4. Kraftig ökning av fängelsestraff

Exempel:

- Höjt minimistraff till 1 år →
  ➡️ alternativ till fängelse (villkorlig dom/skyddstillsyn) försvinner

👉 Lagrådet:

- detta gäller **många vanliga brott** (t.ex. grov stöld)
- konsekvensen är **inte analyserad**

➡️ Resultat:

- fler personer i fängelse
- längre straff

---

5. Belastning på Kriminalvården

Bakgrund (som Lagrådet lyfter via Brå):

- redan fördubbling av fängelseår
- överbeläggning

➡️ Reformen:
👉 **förvärrar situationen för Kriminalvården kraftigt**

🧠 **Kort slutsats**

Lagrådet säger i princip:

👉

“Ni försöker göra en total omläggning av straffrätten –
utan analys, utan evidens och i strid med grundlagen.”

Därför:

✔️ Förslaget bryter mot beredningskravet
✔️ Det saknar vetenskapligt stöd
✔️ Det förstör systemlogiken i straffrätten

➡️ → Hela förslaget måste stoppas och göras om från grunden

Allt detta till trots har regeringen lämnat in en proposition